

Rozjímanie o pokoji

Tento text sa zamýšľa nad pokojom na základe týchto tém: blahoslavení pokojní, pomáhať skutočnosťou modlitby a budovať pokoj z rodiny.

27.10.2023

- Blahoslavení pokojní.
- Pomáhať skutočnosťou modlitby.
- Budovať pokoj z rodiny.

„KEĎ JEŽIŠ videl zástupy, vystúpil na vrch, sadol si a jeho učeníci prišli k nemu, otvoril ústa a učil ich: (...)

Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi“ (Mt 5,1-2.9). V evanjeliu svätého Matúša nás Pán, skôr než potvrdí svoje slová zázrakmi, učí blahoslavenstvami o ceste k šťastiu na zemi i v nebi. Touto cestou, akokoľvek sa to môže zdať prekvapujúce, nie je nič iné ako byť chudobný v duchu, starať sa o bolesť druhých, hľadať spravodlivosť, mať čisté srdce, neoplácať zlým za zlé... A tiež byť človekom, ktorý buduje pokoj.

Svätý Pavol VI. v polovici 70. rokov minulého storočia povedal, že „žiaľ, keď tragická skúsenosť poslednej svetovej vojny ustupuje do úzadia, musíme zaznamenať opätovné oživenie ducha sváru medzi národmi“[1]. Svätý Ján Pavol II. si všimol podobnú atmosféru a koncom roka 1989 upozornil, že „bdelá spomienka na minulosť by mala našich súčasníkov upozorniť na stále možné zneužívanie slobody, ktorú si

generácia tohto veku vydobyla za cenu toľkých obetí. Krehká rovnováha mieru," pokračoval, "by mohla byť ohrozená, ak by sa vo svedomí prebudilo zlo ako rasová nenávisť, pohrdanie cudzincami, segregácia chorých alebo starých ľudí, vylúčenie chudobných alebo uchýlenie sa k súkromnému a kolektívnemu násiliu“[2]. A v súčasnosti pápež František, majúc na zreteli konflikty v rôznych častiach sveta i stále rastúcu vzájomnú prepojenosť krajín, potvrdil, že možno hovoriť o „svetovej vojne po častiach“[3]. Ako môžeme v tomto kontexte uviesť do života slová pokoja, ktoré Ježiš adresoval svojim učeníkom? Ako môžeme byť tými pokojnými ľuďmi, ktorí sa usilujú dosiahnuť blaženosť?

„Aké krásne sú na horách nohy posla pokoja“ (Iz 52, 7), hovorí prorok Izaiáš a myslí tým na Krista a v ňom na nás všetkých, ktorí chceme

nasledovať jeho cestu. Tvárou v tvár bezmocnosti a nepochopeniu, ktoré môže vyvolávať násilie, sme povolaní byť rozsievачmi nádeje.

„Uskutočnenie pokoja do veľkej miery závisí od uznania, že v Bohu sme jedna ľudská rodina (...). Mier nie je sen, nie je to utópia: mier je možný“[4], povzbudil Benedikt XVI. Ježiš vo svojej reči o blahoslavenstvách spája pokoj so spoločným synovstvom: „Bud' sme bratia, alebo sa všetko zrúti“[5].

„POKOJ, pravda, jednota, spravodlivosť. Aké ťažké nám niekedy pripadá prekonávanie prekážok, ktoré narúšajú ľudské spolužitie! My kresťania sme však povolaní uskutočňovať tento veľký zázrak bratstva“[6]. Boh nám od prvých čias chcel zjaviť smútok, ktorý vzniká z násilia medzi jeho deťmi. „Kde je tvoj brat?“ (Gn 4, 9),

pýta sa Kaina v knihe Genezis; je to otázka, ktorá sa ozýva po celé stáročia a pripomína nám úlohu starať sa o tých, ktorí nás sprevádzajú na tejto zemi. Tento "zázrak bratstva" čaká na našu spoluprácu, na našu pozitívnu angažovanosť, pretože všetci môžeme nejakým spôsobom pomôcť. Predovšetkým Boh počíta s našimi modlitbami; ak sa pozrieme pozorne, pri svätej Omši sa neprestajne modlíme za pokoj.

Je logické, že keď vieme, že sme deťmi toho istého Otca, zaujímame sa o veci, ktoré sa dejú na celom svete. Život v spoločenstve svätých nás vedie k tomu, že osudy mnohých iných ľudí prežívame ako svoje vlastné. V prepojenom a takmer bezprostrednom svete je pochopiteľné, že chceme vždy vedieť, čo sa deje, že sme pozorní voči médiám, ktoré nám tieto miesta približujú. Môže sa však stať, že

„rýchlosť, s akou informácie prichádzajú jedna za druhou, prevyšuje našu schopnosť reflexie a úsudku (...). Svet komunikácie nám môže pomôcť rásť, alebo naopak, môže nás dezorientovať“[7]. V tejto súvislosti je síce osobnou zodpovednosťou naučiť sa byť dobre informovaný, a to nielen povrchné, bez toho, aby sme robili násilie na realite, ale zároveň môže byť dobré dávať pozor na možnú poruchu v tom, že chceme vedieť všetko v reálnom čase alebo chceme mať čo najviac podrobností. Prelát Opus Dei, odvolávajúc sa na profesiu komunikácie, poukázal na to, že len „pokojný komunikátor bude schopný vniesť kresťanský zmysel do nevyhnutne rýchleho toku verejnej mienky“[8]. Podobne len pokojný konzument správ bude schopný asimilovať informácie s kresťanským zmyslom.

„Porozumenie začína vtedy, keď sa snažíme vidieť v centre každého komunikačného vzťahu konkrétne osoby, nie *masy*, aj keď tieto osoby nie sú fyzicky prítomné. Nevidíme ich, ale sú tam, v celej svojej dôstojnosti, najmä keď sú najzraniteľnejšie“[9]. Túto rovnováhu pri ohlasovaní konfliktov možno dosiahnuť, ak žijeme realizmus, ktorý nám dáva život modlitby a lásky voči našim najbližším; realizmus ukovaný v tichu a v konkrétnom živote, ktorý poháňa našu túžbu slúžiť tu a teraz, uprostred našej rodiny a našej profesie. Kontemplatívny život nás vedie k tomu, aby sme sa zaoberali tým, čo môžeme skutočne zmeniť: najprv v sebe a potom v prostredí okolo nás, aby sme ho celé naplnili pokojom.

„NIKOMU SA NEODPLÁCAJTE zlým za zlé; *usilujte sa robiť dobre pred všetkými ľuďmi*. Ak je to možné a závisí to od vás, žite v pokoji so všetkými ľuďmi“ (Rm 12, 17-18). Naša túžba po mieri v mnohých častiach sveta môže byť dobrým impulzom, aby sme to isté urobili aj v našom prostredí. Možno aj my máme svoje vlastné malé domáce bitky alebo spory s ľuďmi, s ktorými sa denne stretávame. Múdrosť židovského národa mala príslovie: „Pre človeka je cťou zanechať hádky, ale každý hlupák sa do nich púšťa“ (Prís 20, 3). A to platí tak na politickej, ako aj na domácej úrovni. Svätý Ján Pavol II, ktorý bol nazývaný pápežom rodiny, videl, že práve v tomto prostredí sa môže zasiať budúci mier pre svet: „Malé deti sa veľmi skoro učia poznávať život. Pozorujú a napodobňujú spôsob, akým sa správajú dospelí. Rýchlo sa učia láske a úcte k druhým, ale rýchlo si osvojujú aj jedy násilia a nenávisti.

Skúsenosti, ktoré získali v rodine - pokračoval poľský pápež - silne podmienia postoje, ktoré zaujmú v dospelosti. Preto ak je rodina prvým miestom, kde sa otvárajú svetu, rodina musí byť pre nich prvou školou pokoja“[10].

„Tak pokoj, ako aj vojna sú v nás“[11], napísal svätý Josemaría. „Ak je pôvod násilia v srdciach ľudí, potom je nevyhnutné ísť cestou nenásilia predovšetkým v rodine (...). Rodina je nenahraditeľným priestorom, kde sa manželia, rodičia a deti, bratia a sestry učia nezištne komunikovať a starať sa jeden o druhého a kde sa nezhody či dokonca konflikty musia prekonávať nie silou, ale dialógom, rešpektom, hľadaním dobra druhého, milosrdenstvom a odpustením. Zo srdca rodiny sa radosť šíri do sveta a vyžaruje do celej spoločnosti“[12]. Zakladateľ Opus Dei sa pri hľadaní pokoja obrátil na Máriu; v nej môžeme nájsť

predovšetkým náš vnútorný pokoj a -
stúpajúc po rebríku-, pokoj v našom
okolí, v našej práci, v našom meste.
„Svätá Mária je — ako ju vzýva
Cirkev — Kráľovnou pokoja. Preto,
keď vznikne nepokoj v tvojej duši, v
rodinnom alebo pracovnom
prostredí, v spoločenskom alebo
medzinárodnom spoložití,
neprestávaj k nej volať: *Regina pacis,
ora pro nobis!* — Kráľovná pokoja,
oroduj za nás! Skúsil si to už niekedy,
aspoň v čase vnútorného nepokoja?...
—Budeš prekvapený, aký to má
okamžitý účinok“[13].

[1] Svätý Pavol VI, *Posolstvo*, 1-I-1974.

[2] Svätý Ján Pavol II, *Apoštolský list*, 27-VIII-1989.

[3] František, *Fratelli tutti*, bod 259.

[4] Benedikt XVI, *Posolstvo*, 1-I-2013.

[5] František, *Videoposolstvo*, 4-II-2022.

[6] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 157.

[7] František, *Posolstvo*, 1-VI-2014.

[8] Mons. Fernando Ocáriz, *Prejav*, 19-IV-2018.

[9] Ibid.

[10] Svätý Ján Pavol II, *Posolstvo*, 1-I-1996.

[11] Svätý Josemaría, *Brázda*, bod 852.

[12] František, *Posolstvo*, 1-I-2017.

[13] Svätý Josemaría, *Brázda*, bod 874.

Andrés Cárdenas

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/
rozmjmanie-o-pokoji/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/rozmjmanie-o-pokoji/) (06.08.2025)